

Wędrowki listopadowo-grudniowe...

listopad

W numerze:

- Andrzejki 2014
- Kącik maturzysty
- Przysłowia mądrością narodu
- Z bibliotecznej półki
- Humor z zeszytów uczniowskich

Słota

*Deszcz pada od rana
Do samego południa
Świat jest nudny i ciemny
Jak zakłęta studnia*

*Małe dzieci śpią w domu
Duże – siedzą w szkole
A chodzą po ulicy
Same...parasole*

E. Szelburg – Zarembina

Andrzejki 2014

Andrzejki to dla nas zawsze miła zabawa. W tym roku również laliśmy воск, układaliśmy buty, losowaliśmy przedmioty o symbolicznym znaczeniu. A ile było przy tym śmiechu? Może warto przypomnieć choć kilka faktów związanych z tym świętem.

Andrzejki (znane też jako Jędrzejski lub Jędrzejówki) – wieczór wróżb odprawianych w nocy z 29 na 30 listopada, w wigilię świętego Andrzeja, patrona Szkocji, Grecji i Rosji. Pierwsza polska wzmianka literacka o nim pojawiła się w 1557 za sprawą Marcina Bielskiego. Dzień ten przypada na końcu lub na początku roku liturgicznego. Andrzejki są specjalną okazją do zorganizowania ostatnich hucznych zabaw przed rozpoczynającym się adwentem.

Początkowo andrzejki traktowano bardzo poważnie, a wróżby odprawiano tylko indywidualnie, w odosobnieniu; w czasach późniejszych przybrały formę zbiorową, organizowaną w grupach rówieśniczych panien na wydaniu, zaś współcześnie przekształciły się w niezobowiązującą zabawę gromadzącą młodzież obojga płci.

Przykładowe zabawy andrzejkowe to:

- Losowanie przedmiotów o symbolicznym znaczeniu. Np. listek oznaczał staropanieństwo, obrączka lub wstążka z czepka – bliski ślub, różaniec – stan zakonny.
- Wylewanie wosku na zimną wodę (często przez ucho od klucza) i wróżenie z kształtu zastygłej masy lub rzucanego przez nią cienia sylwetki przyszłego wielbiciela, akcesoriów związanych z jego zawodem itp. (zob. też ceromancja).
- Ustawianie od ściany do progu jeden za drugim butów zgromadzonych panien: ta której but pierwszy dotarł do progu miała jako pierwsza wyjść za mąż.
- Uczestnicy zabawy pisali imiona na dwóch kartkach: imiona dziewczyn na jednej, a chłopców na drugiej. Potem dziewczyna przekławała z czystej strony kartkę z imionami chłopców tak, by ich nie widzieć. Dziewczyna miała potem wyjść za mąż za chłopca o imieniu, które przekłuła. Chłopcy natomiast przekłuwali kartkę z imionami dziewczyn (wróżba nowoczesna, znana w całej Polsce).

Kącik maturzysty...

Przykładowe zadania na egzamin ustny z języka polskiego...

Centralna Komisja Egzaminacyjna zamieściła na swojej stronie www.cke.edu.pl przykładowe zadania, jakie mogą pojawić się na maturze od 2015 roku. Poniżej zamieszczamy przykłady.

Zadanie

W jaki sposób w utworach literackich bywają przedstawiani intelektualiści? Omów zagadnienie, odwołując się do załączonej bajki Ignacego Krasickiego oraz do innych utworów literackich.

Ignacy Krasicki

FILOZOF

Po stryju filozofie²

wziął jeden spuściznę,

Nie gotowiznę,

Tam, gdzie duch buja nad ciałem,

Takich sprzętów bywa mało,

Ale były na szafach, w szafach słojków szyki,

Alembiki³,

Papierów stósy⁴,

Globusy

I na stoliku

Szkiełek bez liku,

A w końcu ławy

Worek dziurawy.

Wziął jedno szkiełko, patrzy, aż wór okazały.

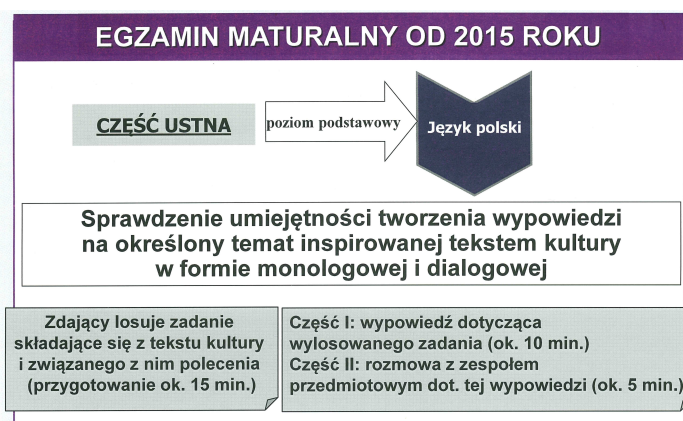
Wziął drugie, a woreczek nikczemny⁵ i mały.

Westchnął zatem nieborak i rzekł: Wiem, dlaczego

Były pustki w dziurawym worku stryja mego:

Gdyby był okiem, nie szkłem, na rzeczy poglądał,

I on by użył, i ja znalazłbym, com żądał.

2 Filozof – chodzi tu o uczonego w ogóle; opisana w bajce pracownia należała, jak można sądzić wyposażenia, do alchemika, astronoma lub przyrodnika.

3 Alembik – naczynie do destylacji płynów.

4 Stósy – stosy.

5 Nikczemny – tu: nędzny, mizerny.

Przysłowia mądrością narodu...

Na listopad znaleźliśmy w sieci różne przysłowia. Szczególnie spodobały nam się poniższe.

- ✓ *Deszcz w początku listopada, mrozy w styczniu zapowiada.*
- ✓ *Deszcze listopadowe budzą wiatry zimowe.*
- ✓ *Słońce listopada mrozy zapowiada.*
- ✓ *Gdy listopad z deszczem, grudzień zwykle z wiatrem.*
- ✓ *Gdy w listopadzie liść na szczytach drzew trzyma, to w maju na nowe liście spadnie jeszcze zima.*
- ✓ *Grzmot listopada dużo zboża zapowiada.*
- ✓ *Jaka pogoda listopadowa, taka i marcowa.*

Z BIBLIOTECZNEJ PÓŁKI...

O tym, że świat nie zawsze jest dobry, wiedzą wszyscy. O tym, że codzienność nastolatek szczególnie często bywa mało różowa, wiedzą najlepiej one same... Gdy świat wydaje się kompletnie pozbawiony sensu, a codzienność karmi jedynie rozczarowaniami, kiedy nie można znaleźć celu, a szczęście zdaje się być czymś nieosiągalnym, nie trać nadziei. Może w najczarniejszej godzinie odnajdziesz swoją ścieżkę, tak jak Agata, Zosia i Klaudia, trzy nastolatki z Anina, tak różne, że trudno uwierzyć, by ich drogi mogły się kiedyś zejść. Ale od czego siła marzeń? A wszystko za sprawą pewnego snu...

(Gutowska-Adamczyk Małgorzata: *13 Poprzeczna*).

Barbara Nowak

W zek – Miesięcznik Wychowanków Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Zbigniewa Tylewicza w Poznaniu. Gazetka ukazuje się od 2005r. Redaguje zespół w składzie: Izabela Czoszyk, Mateusz Lisiecki, Łukasz Jacobson, Patrycja Łuczak. Opiekun: mgr Sylwester Warański (od 2007 roku, w latach 2005-2007 mgr Hanna Kaczmarek). Łączność z redakcją na spotkaniach zespołu redakcyjnego, bądź za pośrednictwem sekretariatu Ośrodka. Zapraszamy do współpracy!
Druk i adres redakcji: Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Zbigniewa Tylewicza w Poznaniu, ul. Szamarzewskiego 78/82, 60-569 Poznań, e-mail do sekretariatu szkoły - sekretariat@sosw.poznan.pl